

Sygn. akt VII U 2246/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Lublinie

sprawy J. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania J. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 września 2014 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i umarza J. K. (1) należności wobec likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego do kwoty 17.999,67 zł. (siedemnaście tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych, sześćdziesiąt siedem groszy),

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2246/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 września 2014 roku - Znak: (...) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako Likwidator Funduszu Alimentacyjnego działając przez upoważnionego Zastępcę Dyrektora Oddziału w N., na podstawie art. 68 ust. 1 w związku z art. 63 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 114), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 maja 2014 roku odmówił J. K. (1) umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu oraz 5 % opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 35.997,34 zł (decyzja – k. 87 – 89 akt ZUS).

W odwołaniu J. K. (1) nie zgodzi się z powyższą decyzją oraz wnosił o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W uzasadnieniu podnosił okoliczności dotyczące jego stanu zdrowia oraz złej sytuacji materialnej (odwołanie – k. 2 akt sądowych). Do odwołania dołączył dowody leczenia (k. 3-6 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 29 maja 2014 roku J. K. (1) złożył wniosek, w którym zwrócił się do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o umorzenie w całości należności wobec likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego. Przedmiotowy wniosek uzasadniał okolicznościami stanu zdrowia oraz złej sytuacji finansowej (wniosek – k. 1 oraz 2-26 a.ZUS).

Rozpoznając wniosek Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako Likwidator Funduszu Alimentacyjnego działając przez upoważnionego Zastępcę Dyrektora Oddziału w N., na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania w dniu 4 września 2014 roku wydał zaskarżoną decyzję (decyzja – k. 87 – 89 a. ZUS).

J. K. (1) urodził się (...). Skarżący ma siedmioro dzieci, jest rozwiedziony od 22 listopada 2005 roku. Obecnie troje dzieci jest uprawnionych do alimentów, pozostałe są samodzielne (zeznania i wyjaśnienia J. K. (1) – k. 54v - 55 a.ZUS, oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej k. 65 -70 a. ZUS).

Zadłużenie wnioskodawcy z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu na dzień złożenia wniosku o umorzenie wynosiło 35.997,34 złotych (bezsporne).

Wnioskodawca pracował zarobkowo jako robotnik budowlany we (...) Zakładach Usług (...) od 24 maja 2013 roku do dnia 8 lutego 2016 roku. W tym okresie niemal przez cały czas był nieobecny w pracy z powodu stanu zdrowia. Od lipca 2014 roku nieprzerwanie przebywał na zwolnieniu lekarskim (świadczenie pracy k. 50 a.s.). Od dnia 8 marca 2016 roku skarżący uprawniony jest do zasiłku dla bezrobotnych w wysokości 80% podstawowego zasiłku. Tak wynagrodzenie za pracę (w tym zasiłki chorobowe) jak i obecnie zasiłek dla bezrobotnych były zajęte przez komornika na poczet należności z tytułu bieżących alimentów oraz innych zobowiązań wnioskodawcy (pismo PUP we W. do Komornika Sądowego k. 51 a.s., świadectwo pracy k. 50 a.s., uzasadnienie decyzji k. 88 a. ZUS). Skarżący nie ma innych stałych źródeł dochodu, nie korzysta z pomocy finansowej opieki społecznej, dostaje jedynie żywność. Od czasu dorabia dorywczo u sąsiada przy wykonywaniu prostych prac fizycznych. Składał wniosek o przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Świadczenia nie otrzymał, pomimo ustalenia częściowej niezdolności do pracy, gdyż nie spełniał pozostałych warunków stażu pracy (zeznania wnioskodawcy k. 54v w zw. z k. 55 a.s.).

J. K. (2) jest współwłaścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 6,6 ha wraz z byłą żoną Ł.. Po rozwodzie majątek ten nie został podzielony, była żona dzierżawi tą ziemię, na podstawie ustnej umowy. Ona opłaca podatek rolny i czerpie pożytki z umowy dzierżawy. Skarżący wyprowadził się i nie korzysta w żaden sposób z gospodarstwa rolnego. Ponadto wnioskodawca nie posiada żadnych wartościowych przedmiotów oraz nie posiada żadnych oszczędności (oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej – k. 65-70 a.ZUS, zeznania wnioskodawcy k. 54v w zw. z k. 55 a.s.).

J. K. (1) nie posiada obecnie nikogo na utrzymaniu, mieszka sam, prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe - mieszka w wyremontowanej oborze, gdzie nie ma światła ani wody, ogrzewa drewnem. Stale ponosi wydatki związane z wyżywieniem, zakupem leków oraz świeczek (zeznania wnioskodawcy k. 54v z zw. z k. 55 a.s.).

Wnioskodawca choruje na gruźlicę kości, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z przewlekłym zespołem bólowym kręgosłupa w odcinku lędźwiowo – krzyżowym, przerost gruczołu krokowego, zaburzenia adaptacyjne. Leczy się również urologicznie z powodu rozpoznania brodawczaka pęcherza moczowego oraz pulmonologicznie z powodu stwierdzonych zmian w płucach. W 2014 roku przebył zabieg wyłyżeczkowania martwiaka kości piętowej. Koszty związane z leczeniem i przyjmowanymi lekami wynoszą 250 zł miesięcznie (dokumentacja medyczna - k. 3-6, 53 a.s. oraz k. 2-26, 43-64 a. ZUS, oświadczenie k. 65-70 a. ZUS).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu oraz w aktach sprawy, których treść nie była kwestionowana przez strony w toku procesu. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd oparł się również na wyjaśnieniach i zeznaniach J. K. (1), które znalazły potwierdzenie w zgromadzonych w toku postępowania dokumentach oraz nie były kwestionowane w toku postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. (1) jest częściowo zasadne i w tym zakresie zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślić w tym miejscu należy, że stan faktyczny był pomiędzy stronami bezsporny, w szczególności wnioskodawca nie negował faktu istnienia zaległości na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego, ani też kwoty tej zaległości. Organ rentowy nie kwestionował ciężkiej sytuacji zdrowotnej i materialnej wnioskodawcy. Strony różniły się jedynie w zakresie prawnej oceny sytuacji skarżącego pod kątem przesłanki określonej w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2015 roku, poz. 114 ze zm.) – zwanej dalej ustawą.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

Ustawodawca nie sprecyzował jak należy rozumieć owe szczególne uzasadnione przypadki jednakże wskazał, że dotyczyć mają one sytuacji zdrowotnej lub rodzinnej osoby dłużnika.

W ocenie Sądu przez określenie „w szczególnie uzasadnionych wypadkach” należy rozumieć, że zasadą jest egzekwowanie należności od dłużników alimentacyjnych, natomiast umorzenie należności czy rozłożenie jej na raty może nastąpić wyjątkowo tylko w sytuacjach szczególnych. Ponadto „szczególnie uzasadnione przypadki” związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego to sytuacje nadzwyczajne (wyjątkowe), niezależne od zobowiązanego (powstałe w wyniku zdarzenia losowego), w następstwie których jego sytuacja ulega tak istotnemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a ponadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji.

Wobec przeprowadzonego postępowania dowodowego, w ocenie Sądu należy uznać, że wnioskodawca znajduje się w szczególnie uzasadnionych okolicznościach o których mowa w przepisie art. 68 ust. 1 cytowanej ustawy. Argumenty podnoszone przez wnioskodawcę mogą zostać uznane za uzasadnione.

Stan zdrowia skarżącego oraz jego wpływ na terażniejszy brak możliwości zarobkowych zobowiązanego w przedmiotowej sprawie uzasadniają przyjęcie wniosku, że zachodzą szczególne okoliczności dotyczące skarżącego, a tym samym uzasadniają uwzględnienie odwołania. Sytuacja zdrowotna zobowiązanego zasadniczo odbiega od przeciętnej. Zobowiązany powołując się więc na sytuację zdrowotną wykazał, że stan zdrowia ogranicza, przy uwzględnieniu jego aktualnego wieku, w pewnym stopniu aktywność zarobkową. Występujące w sprawie przesłanki zaistniały w wymiarze szczególnym, skutkującym częściową niewydolnością zobowiązaniową wnioskodawcy, nawet przy uwzględnieniu pobieranego przez odwołującego zasiłku dla bezrobotnych.

W ocenie Sądu orzekającego jednak w przyszłości ubezpieczony, przy uwzględnieniu wieku wnioskodawcy, stanu rodzinnego oraz stanu zdrowia, ma szansę na odzyskanie sprawności pozwalającej mu na dalszą spłatę należności na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego bez narażania siebie na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych

Kierując się powyższymi argumentami Sąd Okręgowy uznał, że w sytuacji materialnej i zdrowotnej J. K. (1) występują szczególne przesłanki uzasadniające umorzenie połowy jego zaległości wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego tj. 17 999,67 zł. W tym stanie rzeczy decyzję organu odmawiającą uwzględnienia wniosku w tym zakresie należało ocenić jako niesłuszną. W pozostałej części odwołanie oddalono.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz artykułu 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.